

Beschrijving van de jaarlijkse herzieningen 2015-2019/S1 van de statistieken van de buitenlandse handel in goederen

De periodieke herzieningen van de statistische reeksen zijn een gangbare praktijk. Ze hebben tot doel de kwaliteit van die reeksen te verbeteren door rekening te houden met wijzigingen (nieuwe gegevens, nieuwe methoden) die sinds de voorgaande publicaties zijn opgetreden.

Elk jaar, medio september, publiceert het Instituut voor de Nationale Rekeningen een herziene versie van de statistiek buitenlandse handel in goederen voor de meest recente periodes.

In 2019 bestrijkt deze herziening de periode 2015-2019/S1. Voor 2018 en de eerste jaarhelft van 2019 is dit de eerste herziening.

Ter herinnering: de statistiek buitenlandse handel wordt in België sinds maart 2001 gepubliceerd volgens twee verschillende concepten:

- de statistiek van de buitenlandse handel volgens het communautaire concept wordt opgemaakt volgens de regels die zijn vastgelegd door de Europese Commissie, zodat zij de Europese aggregaten kan opstellen. Die statistiek omvat alle goederen die de nationale grenzen overschrijden, met uitzondering van goederen in doorvoer¹ en bepaald tijdelijk goederenverkeer;
- de buitenlandse handel volgens het nationale concept wordt afgeleid van de buitenlandse handel volgens het communautaire concept. Hij omvat alleen de invoer en uitvoer waarbij ingezetenen betrokken zijn. Invoer- en uitvoertransacties door niet-ingezetenen die zijn onderworpen aan de btw in België (de zogenoemde 'fiscale vertegenwoordigers'²) en waarbij geen enkele ingezetene betrokken is worden eruit weggelaten, omdat ze geen economische relevantie voor België inhouden.

Het verschil tussen het nationale concept en het communautaire concept wordt omschreven als 'quasi doorvoer'.

1 Goederen in doorvoer (kortweg doorvoer) zijn goederen die alleen maar passeren in België, zonder dat ze door de douane worden ingeklaard. Dat zijn bijvoorbeeld goederen die door een Nederlandse onderneming aan een Franse worden verkocht en die België doorkruisen om vanuit Nederland tot in Frankrijk te geraken. Een ander voorbeeld zijn goederen die door een Canadese onderneming aan een Luxemburgse worden verkocht en worden verzonden met een speciaal douaneformulier 'in doorvoer' naar Luxemburg. Die goederen worden bijgevolg niet ingeklaard door de douane in België maar in Luxemburg. Goederen in doorvoer worden niet opgenomen in de statistiek voor de buitenlandse handel, noch volgens het communautaire concept, noch volgens het nationale concept.

2 Bijvoorbeeld een Luxemburgse onderneming die via de haven van Antwerpen goederen inklaart die afkomstig zijn van de Verenigde Staten. Een ingezetene van de EU kan vrij het EU-land van inkleding en uitklaring kiezen.

De statistiek voor de binnenlandse handel volgens het nationale concept is een van de gegevensbronnen op basis waarvan de statistiek van de nationale rekeningen en de betalingsbalans worden opgemaakt. De gegevens van de statistieken van de buitenlandse handel volgens het nationale concept zijn echter nog opnieuw verwerkt om ze in overeenstemming te brengen met de verschillen van definitie met de statistieken van de nationale rekeningen en de betalingsbalans.

Herziening van de statistiek buitenlandse handel volgens het communautaire concept

De statistiek buitenlandse handel volgens het communautaire concept behoeft geen afzonderlijke commentaar. Er werd geen enkele methodologische wijziging aangebracht met uitzondering van de verhoging op 1 januari 2015 van de jaarlijkse drempel voor de aangifte van de invoer/uitvoer binnen de Europese Unie¹. Die verhoging heeft een geringe impact op de bedragen van de invoer/uitvoer omdat in dat geval de afname van de waargenomen gegevens wordt gecompenseerd door de gelijktijdige toename van de geraamde gegevens.

Tabel 1

Miljard EUR	Invoer				Uitvoer				Balans		
	Gepubliceerd (a)	Herzien (b)	Vershil (b)-(a)		Gepubliceerd (a)	Herzien (b)	Vershil (b)-(a)		Gepubliceerd (a)	Herzien (b)	Vershil (b)-(a)
2015	338,6	338,5	0,0	0,0%	357,8	357,7	-0,1	0,0%	19,2	19,2	0,0
2016	342,8	342,8	0,0	0,0%	359,8	360,0	0,1	0,0%	17,0	17,1	0,1
2017	362,3	362,5	0,2	0,0%	381,4	381,0	-0,4	-0,1%	19,1	18,5	-0,5
2018	381,4	384,8	3,4	0,9%	395,1	397,3	2,2	0,6%	13,7	12,5	-1,2
2019/S1	192,8	195,5	2,7	1,4%	198,4	202,0	3,6	1,8%	5,6	6,6	0,9

¹ Op 1 januari 2015 werd de jaarlijkse drempel voor de aangifte van intracommunautaire invoer verhoogd van € 0,7 miljoen tot € 1 miljoen en is de jaarlijkse drempel voor de aangifte van intracommunautaire uitvoer van € 1,0 miljoen tot € 1,5 miljoen.

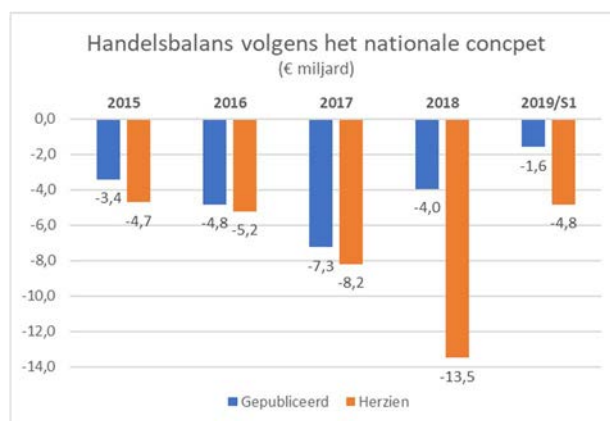
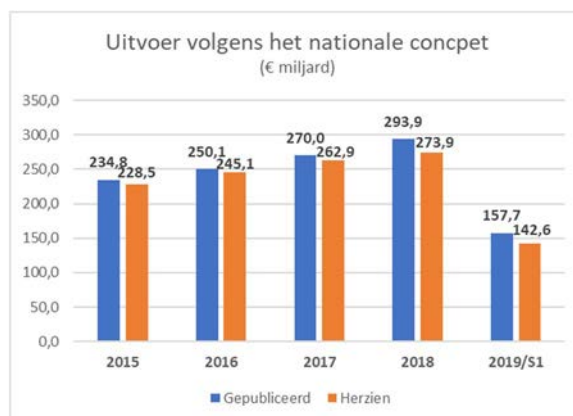
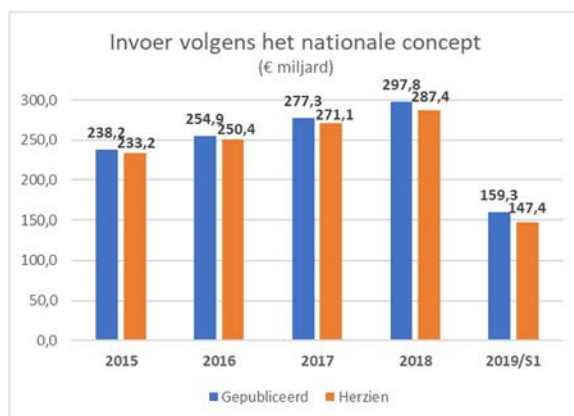
Herziening van de statistiek buitenlandse handel volgens het nationale concept

Bij de herziening van de statistiek buitenlandse handel volgens het nationale concept worden de meest recente gegevens, de methodologische wijzigingen en de correcties opgenomen. De omvang van deze herziening is groot voor de invoer- en uitvoerstromen, met name voor het jaar 2018 en de eerste jaarhalf van 2019 (tabel 2).

Tabel 2

Miliard EUR	Invoer			Uitvoer				Balans			
	Gepubliceerd (a)	Herzien (b)	Vershil (b)-(a)	Gepubliceerd (a)	Herzien (b)	Vershil (b)-(a)		Gepubliceerd (a)	Herzien (b)	Vershil (b)-(a)	
2015	238,2	233,2	-4,9	-2,1%	234,8	228,5	-6,2	-2,7%	-3,4	-4,7	-1,3
2016	254,9	250,4	-4,5	-1,8%	250,1	245,1	-4,9	-2,0%	-4,8	-5,2	-0,4
2017	277,3	271,1	-6,2	-2,3%	270,0	262,9	-7,2	-2,7%	-7,3	-8,2	-0,9
2018	297,8	287,4	-10,5	-3,5%	293,9	273,9	-20,0	-6,8%	-4,0	-13,5	-9,5
2019/S1	159,3	147,4	-11,9	-7,5%	157,7	142,6	-15,1	-9,6%	-1,6	-4,8	-3,2

Grafieken

De wijzigingen van de gegevens houden in dat nieuwe waargenomen gegevens worden opgenomen (zoals voor het eerder beschreven communautaire concept) en de aanpassing van de geraamde gegevens, maar ook dat er, voor de gegevens vanaf 2018, rekening wordt gehouden met recentere btw-gegevens, die worden gebruikt om het nationale concept op te maken¹. De eerste jaarhalf van 2019 werd eveneens herzien om de methodologische continuïteit te waarborgen.

¹ De gegevens van de btw worden gebruikt in de berekening van de statistiek buitenlandse handel volgens het nationale concept. Een gedetailleerdere beschrijving van de gebruikte methodologie leest u [hier](#)

De methodologie werd herzien om de berekening van het nationale concept te verbeteren zodat de statistieken van de nationale rekeningen volledig in overeenstemming zijn met de Eurostat-voorschriften voor het ESR2010. Met deze herziening worden de invoer- en uitvoertransacties tussen niet-ingezetenen op het Belgische grondgebied uit de statistiek buitenlandse handel volgens het nationale concept verwijderd.

Bij aanvullende controles tijdens die herzieningen is gebleken dat een procedurewijziging tot een situatie had geleid dat vanaf 2018 en in 2019 een reeks transacties in aanmerking was genomen die slechts gedeeltelijk in rekening mochten worden gebracht in het nationale concept. Een correctie die erin bestond dat deel van die transacties uit de statistiek buitenlandse handel in goederen volgens het nationale concept te verwijderen werd bijgevolg aangebracht aan de gegevens van de jaren 2018 en 2019, en had als gevolg dat de uitvoerstromen sterker daalden dan de invoerstromen¹.

De eerste correctie van de statistiek buitenlandse handel volgens het nationale concept heeft betrekking op de invoer- en uitvoertransacties met tegenpartijen buiten de Europese Unie waarvoor de Europese bepalingen ter bevordering van de administratieve vereenvoudiging toestaan dat er een niet-Belgisch btw-nummer in de douaneaangiften wordt gebruikt². Ondernemingen maken sinds 2016 actiever gebruik van die mogelijkheid voor de uitvoer en sinds 2017 voor de invoer. Die transacties werden tot in 2017 volledig uitgesloten van de statistiek buitenlandse handel volgens het nationale concept en, vanaf 2018, volledig opgenomen. Na analyse blijkt echter dat een beperkt percentage van die transacties er gedeeltelijk in moet worden opgenomen³ aangezien ze een impact hebben op de Belgische economie. Die transacties worden bijgevolg opnieuw verwerkt in de herziene gegevens van de jaren 2016 tot 2018 en van de eerste jaarhelft van 2019, wat de handelsbalans van 2018 en van de eerste jaarhelft van 2019 negatief beïnvloedt (zie tabel 3 hierna).

De tweede correctie die uitsluitend betrekking heeft op de gegevens van de eerste jaarhelft van 2019 werd aangebracht aan de transacties van 'fiscale vertegenwoordigers' waarvan de waarde volledig werd opgenomen in het nationale concept terwijl dat slechts gedeeltelijk mocht. Die transacties worden bijgevolg opnieuw verwerkt in de gegevens van de eerste jaarhelft van 2019, zonder impact op de handelsbalans. (Zie tabel 3 hierna).

Tabel 3

(miljard €)	Buitenlandse handel van goederen volgens het nationaal concept									
	2018						2019/S1			
	Invoer		Uitvoer		Balans	Invoer		Uitvoer	Balans	
Gepubliceerde gegevens	297,8		293,9		-4,0	159,3		157,7	-1,6	
<i>Factoren van de herziening</i>										
Nieuwe geobserveerde gegevens en nieuwe BTW gegevens	-0,4	-0,1%	-1,9	-0,6%	-1,5	1,6	1,0%	2,2	1,4%	0,6
Nieuwe schatting	-1,3	-0,4%	-2,5	-0,9%	-1,2	-1,9	-1,2%	-2,2	-1,4%	-0,3
Methodologische aanpassingen ESA 2010	-7,5	-2,5%	-8,9	-3,0%	-1,4	-3,9	-2,4%	-4,5	-2,9%	-0,6
Rechtzetting 1	-1,2	-0,4%	-6,7	-2,3%	-5,4	-0,5	-0,3%	-3,4	-2,2%	-2,9
Rechtzetting 2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	-7,2	-4,5%	-7,2	-4,6%	0,0
Totale herziening	-10,5	-3,5%	-20,0	-6,8%	-9,5	-11,9	-7,5%	-15,1	-9,6%	-3,2
Herziene gegevens	287,4		273,9		-13,5	147,4		142,6	-4,8	

1 Die correcties hebben uitsluitend betrekking op de statistiek buitenlandse handel volgens het nationale concept. Ze hebben geen invloed op de statistiek volgens het communautaire concept.

2 In België werd die procedure toegestaan vanaf 2015 voor de uitvoer en vanaf 2017 voor de invoer.

3 Het betreft 15,00 % van de uitvoer en 20,15 % van de invoer van de waarde van de transacties in kwestie.